

Spletno glasilo MDPM Celje

April 2024

Številka 183

OTROŠKI PARLAMENTI

8. aprila, je v veliki dvorani Državnega zbora RS potekalo zasedanje 34. nacionalnega [Otroškega parlamenta \(NOP\)](#), ki ga organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS). 115 mladih parlamentarcev iz vse Slovenije je razpravljalo o osrednji temi Duševno zdravje otrok in mladih oz. štirih podtemah: Kaj je duševno zdravje?; Vpliv okolja na moje duševno zdravje; Moji viri pomoči; Spremembe za krepitev mojega razvoja. Mlade parlamentarce sta pozdravili in nagovorili predsednica Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urška Klakočar Zupančič in predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije Darja Groznik.

V program [Otroški parlamenti](#)[®] je bilo v letošnjem letu vključenih 392 osnovnih šol. Mladi so imeli letos še eno pomembno nalogo, in sicer da izberejo novo temo na katero bodo debatirali prihodnji dve leti. Med 7 predlaganimi temami, ki so jim mladi parlamentarci namenili največ pozornosti, je za temo 35. nacionalnega [Otroškega parlamenta](#)[®], ki bo potekal v prihodnjem šolskem letu izbrana tema **ŠOLSKI SISTEM (problemi šolskega sistema, ocenjevanje, vpis v srednjo šolo, balast v učnih načrtih, primerjava šolskih sistemov v različnih državah).**

Predsednica Državnega zbora RS mag. Urška Klakočar Zupančič je v svojem nagovoru dejala: *“Tema o kateri ste razpravljali, je bila zelo zahtevna in izjemno občutljiva, je pa ključnega pomena za kakovost življenja v naši državi. O tem smo se v preteklosti bistveno premalo pogovarjali. Na vseh ravneh. Tako v ozkih intimnih krogih vsakega od nas, ali pa kot skupnost v celoti. O razlogih, zakaj je temu tako, bodo gotovo lahko več povedali strokovnjaki s tega področja. Tema vašega zasedenja sama razumem tudi kot iskreno željo, da se na tem področju stvari spremenijo na bolje. Želim si, da bi se pogovarjali odprto, brez predsodkov in strpno. Različna mnenja nas lahko le bogatijo. Ko boste kasneje sprejemali odločitve, jih sprejemajte z odgovornostjo in na podlagi strokovnih argumentov in dejstev. Vem, starejši vam pri tem nismo vedno najboljši vzor. A nihče nam ne brani, da se česa ne naučimo tudi od vas, mlajših. Tisti, ki boste po taki ali drugačni poti pozneje v življenju postavljeni pred odgovoren izziv opravljanja javne funkcije, boste hitreje, kot se vam morda zdi danes, soodločali o usodi nas, ki danes sprejemamo odločitve v tej hiši in o usodi vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije. Vi boste odločali o tem, kakšno kakovost življenja bo imela moja generacija v starosti, morda celo o tem, ali bo Slovenija ostala oaza miru v tem našem nemirnem svetu, pa tudi kakšno odločitev prejšnjih generacij boste morali popravljati. Današnji svet se zelo hitro spreminja in rešitve, za katere so naši predhodniki še pred kakšnim desetletjem menili, da so dobre, so lahko danes že zastarele. Zato moramo v tej hiši pogosto spreminjati zakone in druge akte ter jih prilagajati bliskovitemu razvoju sodobne družbe. Karkoli pa vam bo življenje prineslo, vam iskreno želim, da ostanete vedoželjni in odprti, sočutni in strpni do vseh ljudi okoli vas. Naj vas ne bo strah različnosti, ki nas le bogati. Spoštovane poslanke*

in poslanci 34. nacionalnega Otroškega parlamenta, želim vam uspešno delo in se veselim priložnosti, da se iz vaših razprav ter sklepov na temo duševnega zdravja mladih in otrok tudi sama kaj naučim.”

Predsednica ZPMS Darja Groznik je nagovorila z besedami: »*Mladi, ki ste danes tu, ste glas vseh, ki so sodelovali v Otroških parlamentih tekom leta. Program [Otroški parlamenti](#)[®] spodbuja aktivno državljanstvo in participacijo otrok v družbenem življenju, spodbujamo vas, da izražate svoje mnenje. Imate veliko predlogov, ki so uresničljivi, in danes ponovno pozivam vse odločevalce v naši državi, da vašim predlogom tudi prisluhnejo. Le aktivno vključevanje vas, mladih v življenje skupnosti lahko prispeva k strpni, demokratični družbi, ki bo cenila medsebojno sodelovanje. Če bomo odrasli zapostavljali otroke, mlade, se naši skupni prihodnosti slabo piše.«*

Po uvodnem pozdravu je nadaljevala: »*Sledili smo vašemu lanskemu predlogu, da na ZPMS pripravimo krajši vprašalnik o tem, kako dobro starši poznajo duševno zdravje in stiske otrok.” Starši so anonimno odgovarjali med 5 in 15. marcem, prejetih je bilo 3.982 odgovorov, med njimi 86 % mam in 14 % očetov, največ v starostni skupini 36-45 let. Staršem se duševno zdravje in stiske otrok ne zdijo tabu tema. Kar 87 % jih pravi, da kot starši prepoznavajo stisko pri svojem otroku. Kot najpogostejši vzrok za stisko svojih otrok navajajo odnose med vrstniki, pritiske v šoli in odnose v družini. Sledijo prevelike zahteve in previsoka pričakovanja odraslih, potem nasilje in spletno nadlegovanje. Kar 98 % staršev pravi, da se s svojim otrokom pogovarjajo o stiskah in težavah in v več kot polovici primerov so starši sami prepoznali stisko pri otroku. Če se otrok znajde v stiski, kar 85 % staršev ve, kam se obrniti po pomoč. Odgovori so zanimivi, ker so pa drugačni od tistega, kar pravite vi mladi parlamentarci. Menite, da je duševno zdravje še vedno tabu tema in da si svojih težav ne upate zaupati odrasli osebi. To je pokazala tudi analiza akcije »[TOM potuje, otroke obiskuje](#)«, kjer je 95 % učencev poročalo, da ostajajo sami s svojimi težavami, da težave ne zaupajo staršem. To je rezultat analize več kot 10 tisoč anonimnih sporočil. Zakaj torej take razlike? se sprašuje Groznikova ter nadaljuje, da se postavlja pomembno vprašanje: ali starši otroke sploh razumemo ter zaključí “upam, da bo vaše sodelovanje na otroškem parlamentu dragocena, dobra izkušnja. Da boste spoznali, kako je potrebno poslušati drug drugega, se strpno pogovarjati in sodelovati. Le s sodelovanjem lahko gremo kot družba naprej.«*

V dopoldanskem času so mladi razpravljali v skupinah, v plenarnem delu pa najprej poročali o svojih ugotovitvah in predlogih, nato pa je sledila razprava. Plenarnega dela zasedanja se je udeležil tudi **predsednik Vlade RS dr. Robert Golob** in drugi gosti.

Glavni

poudarki

razprave

Mladi so izpostavili, da jih starši ne razumejo in jim ne znajo konstruktivno pomagati; da jim nenapovedana preverjanja znanja povzročajo stres ter da bi bile lahko delavnice, ki so izvajane v šolah, lahko bolj zanimive. Menijo, da zelo pomaga pogovor z osebo, ki deli lastno izkušnjo, izpostavljajo pa tudi vključitev staršev v šolski proces in vzajemno

medsebojno spoštovanje med učenci in učitelji. Ocenjujejo, da so sami sebi lahko največji preventivni dejavnik. Seznanili so odrasle, da mladi staršem ne zaupajo, jim ne povejo svojih težav, ker se bojijo reakcije, in da je tudi le peščica učiteljev, ki bi jim zaupali. Izpostavili so, da klic na pomoč ne sme pomeniti izgube dostojanstva. Poudarjajo, da se mora stanje v šolah izboljšati, saj svetovalni delavci ne delujejo preventivno, ampak se pojavijo le ob "hudih" dogodkih. Opozorili so tudi na nedostopnost strokovne pomoči. Ne sme pozabiti na osamljene in zasmehovane otroke ter tistim mladim, ki si poiščejo pomoč, zares takoj pomagati.

Na današnjem nacionalnem zasedanju so otroci zaključili z dvoletno razpravo o temi »Duševno zdravje otrok in mladih« in na koncu sprejeli memorandum otrok o izzivih na področju duševnega zdravja otrok in mladih, ki so ga izročili predsednici Državnega zbora RS. V memorandumu so zapisane ključne ugotovitve mladih parlamentarcev.

DRUŠTVO BRALNE ZNAČKE SLOVENIJE – ZPMS

Predstavitev organizacijskih elementov in posameznih faz projekta:

- Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS prevzema odgovornost za izpeljavo projekta v celoti.
- Vprašalnik je pripravljen v orodju za spletno anketiranje 1KA, podatki se bodo torej zbirali avtomatično, centralno. Društva (oz. zveze) prijateljev mladine, ki bodo letos sodelovala(e), pa bodo seveda dobila(e) podatke in prevzela(e) distribucijo knjig (kot običajno). Zato je nujno, da v anketi označite, s katerim društvom/zvezo prijateljev mladine sodelujete na vašem območju.

Če vaše šole ne bo »pokrilo(a)« vaše(a) društvo/zveza, boste sodelovali neposredno z Društvom Bralna značka Slovenije – ZPMS, ki bo skrbelo za zbiranje podatkov in distribucijo za vse ostale šole po Sloveniji (označite, da sodelujete neposredno z nami).

Letos posebno pozornost namenjajo:

1. Promociji nacionalnih projektov za spodbujanje branja in bralne pismenosti v domačem in mednarodnem prostoru: v luči Slovenije kot častne gostje na letošnjem [frankfurtskem knjižnem sejmu](#) in prihodnje leto na [knjižnem sejmu otroške in mladinske literature v Bologni](#) bo temu namenjena vrsta aktivnosti, tudi plakatno komunikacijska akcija *Beremo skupaj*.
2. Branju strokovne in stvarne literature: z nacionalnim strokovnim posvetom [Branje za znanje](#) (Bralno društvo Slovenija), se 8. septembra uradno začneja NMSB 2023.
3. Medgeneracijskemu branju: poleg projekta [Medgeneracijsko branje](#) je novost vseslovenska akcija [Pokloni čas, polepšaj dan](#). V ta namen so na spletni strani NMSB na voljo [gradiva](#), ki vam bodo v pomoč pri pripravi tovrstnih dejavnosti. Ilustracija za NMSB 2023 je nastala v okviru projekta *Slovenski knjižnično-muzejski MEGA KVIZ (2020/21 in 2021/22)* Mestne knjižnice Ljubljana.

ZLATI BRALEC/ZLATA BRALKA

Letos bodo najmlajši šolarji in njihove družine povabljeni k branju z darilnim natisom slikanice Marka Kravosa *Hiša selivka*, z ilustracijami Erike Cunja

(pripravljeno po izdaji Miš založbe). Knjige za prvošolce 2023/2024 so na šolah prejeli v Tednu otroka® (2.-8. oktober). Na ta način se bomo poklonili letošnji 70-letnici delovanja [ZPMS](#). Zahvaljujemo se podjetju HOFER, brez katerega tako velika naklada slikanice ne bi bila mogoča.

Pri darilni knjigi za zlate bralce tudi v bralnem letu 2023/2024 upamo na podporo Telekom Slovenije in si želimo, da nam bodo skupna prizadevanja tudi tokrat uspela.

DELAVNICE

Vrtnarjenje v lončkih

V sredo, 3. aprila 2024, so mladi spoznavali osnove vrtnarjenja in zasadili svoje rastline v lončke. Naučili so se, kako pravilno posaditi zelišča ali cvetje ter kako zanje skrbeti, da bodo uspevale. Delavnica je spodbudila povezovanje z naravo in ustvarjanje lastnega mini vrta.

Spomladanski namazi in prigrizki

V sredo, 10. aprila 2024, so mladi pripravljali spomladanske namaze, kot sta grahov in korenčkov hummus, ter jih postregli z domačimi kruhki in zelenjavnimi palčkami. Spoznali so preproste recepte, ki so primerni za sezonsko uporabo svežih sestavin. Delavnica je navdušila s hitro pripravo in zdravimi jedmi, ki so jih udeleženci z veseljem okušali.

Poslikava vrečk za pomladna opravila

V sredo, 17. aprila 2024, so mladi ustvarjali unikatne platnene vrečke z motivi cvetlic, metuljev in drugih pomladnih simbolov. Z uporabo tekstilnih barv in šablon so izdelali čudovite in uporabne vrečke za nakupovanje ali vrtnarska opravila. Delavnica je bila zabavna in polna ustvarjalne energije ter trajnostne osveščenosti.

TERMINI ZA LETOVANJE 2024

LETOVANJA BODO POTEKALA V SAVUDRIJI :

14. JULIJ – 24. JULIJ – HOSTEL ZRLO

LETOVANJE »POMEŽIK SONCU«, LETOVANJE FIHO,

letovanje otrok s POSEBNIMI POTREBAMI

ZDRAVSTVENO LETOVANJE CELJE

24. JULIJ – 3. AVGUST- KAMP VELI JOŽE

GORNJI GRAD, LJUBNO, LUČE, DELNO CELJE

LETOVANJE NADARJENIH UČENCEV

3.AVGUST - 13. AVGUST - KAMP VELI JOŽE

ZDRAVSTVENO LETOVANJE

ZDRAVSTVENO LETOVANJE MOZIRJE, NAZARJE, REČICA OB SAVINJI,

DELNO CELJE,

SOCIALNO – HUMANITARNA DEJAVNOST

Največ dela in aktivnosti smo z našimi prostovoljci v mesecu aprilu namenili pomoči družinam. V sodelovanju z Lions klubom in Sociom (delilnica hrane) smo v aprilu razdelili družinam pakete :

- Velikonočne pakete (šunka, jajca, hren, slaščice, paštete, knjige za otroke, bonboniere, olje, kekse, tekočino za pomivanje posode, sokove za otroke,...) za 30 družin. Ker so številčnejše družine dobile tudi po 2 paketa, je bilo vseh paketov razdeljenih čez 50.

Tudi v aprilu smo podaljševali botrstva in tudi vložili nove prošnje za botrstvo. Za več družin smo priskrbeli preko ZPMS enkratno socialno pomoč za kritje položnic in preko ZPM Ljubljana Moste-Polje za 3 družine pomoč v hrani in oblačilih, ki jo prejmejo večkrat letno.

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije

VABILO

Vljudno vas vabimo na zaključno prireditev natečaja Evropa v šoli, ki bo v sredo, 8. 5. 2024, v Celju.

PROGRAM:

10:00– 10:45

Prireditev s podelitvijo priznanj za vrtčevske otroke in učence I. triade
Ogled Pokrajinskega muzeja Celje za učence II. in III. triade
ter srednješolce

11:00– 11:50

Dogodek ob 20. obletnici pridružitve Slovenije Evropski Uniji in
predstavitev projekta Evropska vas

12:00– 13:00

Prireditev s podelitvijo priznanj za učence II. in III. triade ter
srednješolce
Ogled Otroškega muzeja Hermanov brlog za vrtčevske otroke
in učence I. triade
Za malico bo poskrbljeno.

Veselimo se snidenja z vami! Zveza prijateljev mladine Slovenije

Spletno glasilo april 2024

Izdaja :

Medobčinsko Društvo Prijateljev Mladine

Celje

Kidričeva 3 – 3000 Celje

e-mail : mdpmcelje1@gmail.com

www.mdpm-celje.si

Informacije pripravila : Anja Poznič,

prostovoljka MDPM Celje

Poslano : 750 izvodov

